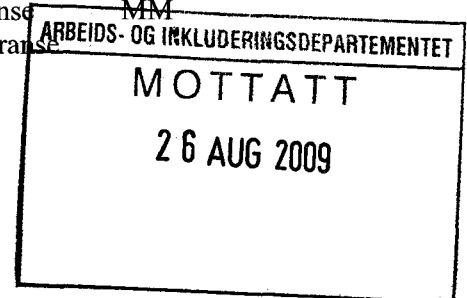

Tariffnemnda
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår dato 25.08.2009
Deres dato 29. juni 2009
Vår referanse MM
Deres referanse

Høringsuttalelse, utkast til forskrift om delvis allmenngjøring av overenskomst for jordbruks- og gartnernæringen

Det vises til Tariffnemndas høringsbrev av 29. juni 2009 med frist for høringsuttalelser 1. september 2009.

1. Rettslig utgangspunkt

Det rettslige utgangspunktet etter allmenngjøringsloven er at Tariffnemnda kan treffe vedtak om allmenngjøring av landsomfattende tariffavtale dersom det foreligger dokumentasjon på at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på vilkår som samlet sett er påviselig dårligere enn det norske arbeidstakere har. Forutsatt at lovens grunnleggende vilkår er oppfylt, tilligger Nemnda ett skjønn i forhold til om det er nødvendig å allmenngjøre, jf. allmenngjøringsloven § 1-1 jf. § 3. Som NHO tidligere har påpekt, og som stadfestet av Lovavdelingen i brev av 5. september 2008 til Tariffnemnda, må vilkårene fortolkes i lys av EØS-retten og skjønnet utøves innen rammen av denne.

Det er et krav etter allmenngjøringsloven at det må *påvises* dårligere lønns- og arbeidsvilkår, og Nemnda må vurdere *om det er behov* for allmenngjøring ut fra den dokumentasjon som foreligger. NHO er av den oppfatning at det ikke er tilstrekkelig å vise til at det foreligger sporadiske tilfeller der arbeidsvilkårene avviker fra det de norske arbeidstakere har, men at dokumentasjonskravet innebærer at det må påvises at dårlige lønns- og arbeidsvilkår er så vidt utbredt at dette utgjør et problem i bransjen. Det vises i den forbindelse også til høringsuttalelse fra professor Stein Evju vedrørende allmenngjøring av VO for skips- og verftsindustrien. Nemnda fremholder også selv at "dersom problemet fremstår som lite, kan imidlertid nemnda etter en helhetsvurdering finne at et vedtak om allmenngjøring ikke fremtrer som nødvendig for å fremme lovens formål".

2. Dokumentasjon for behovet for allmenngjøring og saksbehandling

NHO vil sterkt understreke betydningen av at saksbehandlingen i Tariffnemnda er grundig og at den dokumentasjon som utgjør grunnlaget for Nemndas beslutning har vært gjenstand for mulig kontradiksjon. I den forbindelse slutter NHO seg til Nemndas mindretall når den påpeker at de bedrifter som er omtalt i dokumentasjonen fra LO/Fellesforbundet må ha mulighet til å uttale seg.

Det er videre NHOs oppfatning at det må foretas en vurdering av hvorvidt allmenngjøring er *et egnet virkemiddel* i den aktuelle saken ut fra den dokumentasjon som foreligger. Ut fra de opplysninger som fremkommer av høringsnotatet, særlig referat av Arbeidstilsynes undersøkelser, er det grunn til å vurdere dette nøye idet det kan synes som om de fleste funn knytter seg til forhold som ikke vil påvirkes ved en allmenngjøring. Det vises særlig til høringsnotatet side 6 der det heter: ” *Det rapporteres en betydelig bedring i boforhold, og det er også en bedring i lønns- og arbeidsvilkår. Likevel gjøres det funn på alle felt, og det gis fortsatt mange reaksjoner på skriftlige arbeidsavtaler, teknisk sikkerhet, opplæring og arbeidstid.*”

Andre tvingende regler som gjelder uavhengig av allmenngjøring, skal sikre at det er ordnede boforhold, arbeidstid etc, og det er således grunn til å se nøye på hvorvidt det faktisk er dokumentasjon for at *lønnsvilkårene* er ulike og hvorvidt en allmenngjøring kan ha en ønsket effekt – nemlig sikring av like lønnsvilkår. Det er ikke rettslig anledning til å allmenngjøre ”for sikkerhets skyld” eller for å gi Arbeidstilsynet de nødvendige kontrollmuligheter. NHO er av den oppfatning at det er svært viktig at Arbeidstilsynet tilføres de nødvendige ressurser og hjemler for å føre tilsyn, men en allmenngjøringsforskrift er ikke veien å gå for å sikre dette.

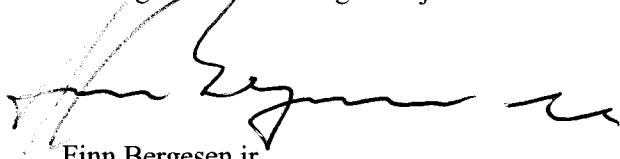
Hva gjelder dokumentasjonen for øvrig, vil NHO peke på at det ut fra et prinsipp om kontradiksjon og etterrettelighet ikke bør legges vekt på avisoppslag.

I lys av at dette er den første sesongen uten overgangsreglene, hvor det således har vært lov å lønne under tariff, vil det etter NHOs oppfatning være interessant å se hva som eventuelt kommer frem gjennom høringsrunden av opplysninger fra denne sesongen.

3. Omfanget av en eventuell allmenngjøring

For øvrig vil NHO slutte seg til mindretallets særmerknader knyttet til hvilke deler av tariffavtalen som eventuelt kan allmenngjøres. Det er etter vårt skjønn i strid med EØS-retten å allmenngjøre bestemmelser om reise, kost og losji idet dette er rettigheter som ikke omfattes av utsendingsdirektivets liste over hvilke elementer en utenlandsk tjenesteyter kan pålegges å dekke. Hva gjelder spise/hvilerom, viser overenskomsten til arbeidsmiljølovens regler og tilhørende forskrift, (det antas at det siktes til FOR 1997-02-16 nr 170). Det er neppe grunn til særlig regler som avviker fra dette tvingende regelverket.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

Finn Bergesen jr.
Adm. direktør